

INFORMACE PRO PRÁVNÍ PRAXI

Profesionální sportovci v kolektivních sportech

Jakub Morávek, Martin Štefko *

Úvod

Profesionalizace sportu s sebou krom jiného přinesla i závažné právní otázky spojené s určením právního statutu profesionálního sportovce. Profesionálním sportovcem zde budeme mínit takového sportovce, jehož primární příjem plyne z úplatného provozování sportovní činnosti, která je hlavním předmětem jeho zájmu a (zpravidla) obživy, a který v návaznosti na ujednání se sportovním klubem nemůže poskytovat své (sportovní) služby ostatním klubům. Významným aspektem v tomto směru je dále skutečnost, že výdělečné možnosti této osoby po skončení její aktivní sportovní kariéry jsou do značné míry ovlivněny mj. úspěchy, kterých sportovec během obvykle krátkého období své kariéry dosáhl. Zde je však nutné vidět, že v řadě případů ani velice úspěšná aktivní kariéra, jež je důsledkem jednak přirozeného talentu a jednak osobní disciplíny, další uplatnění ve sportovní oblasti, ať již jako trenér, funkcionář nebo třeba i jako sportovní komentátor atp., sama osobě nezaručuje – předpokladem jsou samozřejmě vlohy pro takovou činnost (nevýznamným aspektem je dále i to, že počet těchto pozic je oproti počtu sportovců značně omezený).¹ Se zvyšujícím psychologickým a fyzickým tlakem na úspěchy za každou cenu přichází rovněž stále častěji přetrénování, únava, zkratovitá jednání a nutně závažná zranění.²

Zvlášť citlivá se v tomto směru (z hlediska určení právního statutu) zdá být zejména oblast kolektivních sportů, kde je sportovec (zpravidla) vázán velmi podrobnými pokyny klubu, resp. trenéra týkajících se sportovní přípravy (v některých případech například

i včetně pití a stravy), místa sportování, doby zápasů a přestávek, přepravy na určené místo (společná přeprava z důvodu lepší koncentrace atd.), spolupráce s ostatními sportovci (včetně chování), nutnosti podřídit se týmové hře pod vedením trenéra atd. Lze konstatovat, že v případě kolektivních sportů je samostatnost sportovce v možnosti ovlivnit vlastními rozhodnutími způsob sportování a související otázky v jistém směru více omezená než v jiných případech.³

Běžný a významný aspekt, ke kterému je taktéž při hodnocení statutu profesionálního sportovce nutné přihlídnout, jsou specifika tohoto poměru v podobě sankcí za porušení pravidel a pokynů stanovených klubem a sankce udělované příslušným sportovním svazem.

A právě otázku právního statutu profesionálních sportovců (základním aspektům a konsekvencím) v kolektivních sportech, které prozatím v tuzemské pracovněprávní literatuře nebyla věnována dostatečná pozornost, bychom zde, mj. v návaznosti na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 2 Afs 16/2011 ze dne 29. listopadu 2011 a sp. zn. 2 Afs 22/2012 ze dne 1. srpna 2012, chtěli rámcově otevřít.

1. Zaměstnanec či podnikatel?

V oblasti kolektivních sportů kluby i sportovci dle všeho upřednostňují sjednávání občanskoprávních či obchodněprávních smluv regulujících úplatné sportovní aktivity namísto pracovněprávního režimu.

Důvodů je řada. Mezi hlavní můžeme zcela jistě zahrnout fakt, že v rámci občanskoprávního nebo obchodněprávního režimu (vztahu) existuje flexibilnější možnost podřídit sportovce programu sportovní přípravy a účasti na zápasech.⁴ Je zde možné zakotvení disciplinární odpovědnosti za porušení stanovených pravidel i pokynů trenéra či klubu, včetně citelných

* JUDr. Jakub Morávek, Ph.D., a JUDr. Martin Štefko, Ph.D., Katedra pracovního práva a sociálního zabezpečení, Právníká fakulta Univerzity Karlovy, Praha.

¹ Není výjimečné, že sportovec je po skončení aktivní kariéry odkázán buďto na uspořené finanční prostředky, nebo je nucen působit zcela mimo sport. Často pak sportovec vykonává nekvalifikovanou práci – za všechny lze vzpomenout více-mistra Evropy ve fotbale, který je řidičem kamionu.

² Za všechny např. naražení Tomáše Zelenky z Třebíče na mantinel a následné ochrnutí, http://hokej.idnes.cz/asociace-zada-pro-moravu-doživoti-drj-/hok_1liga.aspx?c=A010224_202456_hokdzliga_hdv (Cit.: 2. 5. 2013).

³ Srov. *Križan, L.*: Mal by mať profesionálny futbalista na Slovensku postavenie zamestnanca? In: Bulletin slovenskej advokácie, č. 3, 2009, str. 28–29.

⁴ Srov. *Križan, L.*: Mal by mať profesionálny futbalista na Slovensku postavenie zamestnanca? In: Bulletin slovenskej advokácie, č. 3, 2009, str. 28–29.

sankcí.⁵ Taktéž se nabízí flexibilnější možnosti skončení vztahu v případě zdravotní nezpůsobilosti (i těhotenství) či neuspokojivých sportovních výsledků a spolu s tím i možnost jednoduššího prodloužení či opakování vztahu a na druhou stranu možnost poskytnout vyšší ochranu majetkovým zájmům klubu v podobě omezené možnosti vztah ze strany hráče jednostranně skončit. Opomenout nelze ani to, že v případě kolektivních sportů není výjimečná výměna hráčů, jejich „prodej“, prodej opcí na ně atp.

Spolu s tím je zde samozřejmě i úspora na straně klubu, pokud jde o „cenu práce“, tedy odvody na daň z příjmů fyzických osob, pojistného na všeobecné zdravotní pojištění a pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Zůstává však otázkou, jak velkou roli tento důvod hraje. Lze mít totiž za to, že, ač se jedná o nikoli nevýznamný aspekt, nejde v tomto případě o primární příčinu pro volbu jiného než pracovního režimu. S ohledem na potřeby vyplývající z povahy faktického fungování těchto vztahů se lze klonit spíše k závěru, že se jedná o nepřímý důsledek (efekt) doprovázející potřebu flexibilní formy spolupráce, která by odpovídala (vyhovovala) faktickému stavu/poměrům v profesionálním sportu.

Jde-li o stanoviska kontrolních orgánů a nižších soudů k této problematice, ta nejsou jednotná. Některé spolu s Nejvyšším správním soudem připustily, že vnější znaky činnosti profesionálního sportovce se velmi podobají klasickému pracovnímu poměru,⁶ některé nikoli či prozatím mlčí.⁷

2. K rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

V této souvislosti lze vzpomenout, že Nejvyšší správní soud ve věci sp. zn. 2 Afs 16/2011 a sp. zn. 2 Afs 22/2012 konstatoval, že ač není vyloučeno, aby sportovec a klub upravili výkon sportovní činnosti pracovní smlouvou, jednoznačné podřazení sportovní činnosti (profesionálního sportovce hrajícího kolektivní sport) pod pracovní režim by ohrozilo samotnou existenci profesionálního sportu. Spolu s tím podotkl, že by takové řešení bylo pro jednotlivé sportovce mj. i nevýhodné.

⁵ Zcela stranou zde ponecháme případy mladistvých sportovců vykonávající úplatnou sportovní činnost, zejména jde-li o otázky „prodeje“ těchto hráčů, včetně polemiky o tom, zda je úprava zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve vztahu k osobám nezpůsobilým vstoupit do základního pracovního vztahu (mladší 15 let a ti, kteří nemají ukončenou povinnou školní docházku), dostačující.

⁶ Výkon závislé a nelegální práce, PF UK v Praze 2013, str. 189 a násl. a tam zmíněná literatura.

⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, čj. 2 Afs 16/2011-78, bod 43.

Kromě vůle, resp. zájmů smluvních stran (zmíněna ovšem pouze ochrana finančních zájmů klubu) soud dále argumentoval specifičností sportovní aktivity vymykající se pojmu závislé práce či alespoň nedosahující jeho intenzity. Tato specifičnost je dle soudu dána existencí řady aktivit, které jsou nezbytné jednak pro stoprocentní připravenost sportovce, jednak k marketingovým zájmům klubu.⁸ Význačným odlišujícím znakem je dle soudu taktéž způsob odměňování. Odměňování krom motivační funkce (bonusy za dosažený počet bodů), má výrazný sankční rozměr pro případ porušení hráčských povinností a často též nemusí být přímo (v kolektivních sportech zejména) závislé na míře individuálního nasazení, nýbrž odvisí od úspěšnosti týmu jako celku.⁹

Podpůrnými důvody pro závěry soudu byla dále nedostatečná pracovní právní ochrana finančních zájmů klubů (potenciálně jednoduché a především bezúplatné najmutí sportovce jiným klubem, který sportovce nevychoval ani „nekoupil“). Vedle toho soud poukázal i na nevhodnou úpravu zákazu řetězení pracovních poměrů na dobu určitou, pracovní doby a odměňování.¹⁰

Do změny platné právní úpravy se současný faktický stav dle Nejvyššího správního soudu vyznačuje takovou mírou normativní síly,¹¹ že: „Činnost profesionálního sportovce není jednoduše podřaditelná pod pojem „závislá práce“ ve smyslu § 2 odst. 3 zákoníku práce z roku 2006. Není proto protiprávní uzavírání i jiných než pracovních smluv mezi sportovci a jejich kluby. Z daňového hlediska může sportovec působit též jako osoba samostatně výdělečně činná.“¹²

3. Možné dopady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu

Závěry Nejvyššího správního soudu, jakož i podnětná věcná argumentace se vztahuje k posouzení postavení sportovce ve vztahu k závislé činnosti, tedy k institutu daňového práva, potažmo k právu sociálního

⁸ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, čj. 2 Afs 16/2011-78, bod 28. Spornou se stala otázka posouzení činnosti stěžovatele jakožto profesionálního hráče ledního hokeje.

⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, čj. 2 Afs 16/2011-78, bod 29.

¹⁰ K hodnocení přístupu NSS srov. *Morávek, J.* O závislé práci, profesionálním sportu a kompletní sbírce, in *Hrabcová, ed.* Sborník příspěvků z mezinárodní konference Pracovní právo 2012 na téma Závislá práce a její podoby, ACTA UNIVERSITATIS BRUNENSIS, IURIDICA No 440, Masarykova univerzita, Brno, 2012, s. 105 116.

¹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, čj. 2 Afs 16/2011-78, bod 30.

¹² Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, čj. 2 Afs 16/2011-78.

zabezpečení, byť soud vykládá též pojem závislá práce upravený v zákoníku práce. Tato skutečnost však sama o sobě, mj. v kontextu zásady jednotnosti soudní soustavy, byť završená dvě nejvyššími soudními instancemi, a zejména pak s ohledem na zásadu předvídatelnosti rozhodování soudu a nespornou váhu autority Nejvyššího správního soudu (jeho argumentace), by neměla být opomenuta ani při rozhodování obecných soudů. Její význam, zejména pokud jde o aspekt respektu k autonomii vůle stran,¹³ lze zdůraznit primárně ve směru ke správním orgánům na úseku daňového a sociálního zabezpečení, ale i kupříkladu vůči inspekci práce.

Jde-li o obecné (nižší) soudy, tyto by se, budou-li opačného názoru nežli Nejvyšší správní soud, měli nejprve vypořádat s Nejvyšší správní soud tvrzenou specificí sportovní činnosti a její přímou nepodřaditelností pod pojem závislé práce.

4. Judikatura Soudního dvora EU a slovenská úprava

V kontextu doposavad uvedeného lze vzpomenout rozsudky Soudního dvora EU v případech *Bosman*¹⁴ a *Kolpak*,¹⁵ kterými Soudního dvora EU po období určité rezignace¹⁶ přiznal osobám konajícím úplatně sportovní činnost postavení pracovníka. Současně však zohlednil, stejně jako Nejvyšší správní soud, nutnost specifické právní úpravy úplatného výkonu sportovní činnosti.¹⁷

Spolu s tím lze poukázat i na přístupy našich soudců, mj. i proto, že i Nejvyšší správní soud v předmětném rozsudku poukázal na slovenskou úpravu, konkrétně ust. § 3 odst. 2 slovenského zákoníku práce. Slovenskou úpravu lze vzhledem ke geografické, kulturní a historické blízkosti považovat též za vhodný podnět k úvahám *de lege ferenda*.

¹³ Nejvyšší správní soud se v zásadě vyjádřil v tom směru, že bude respektovat vůli stran ohledně toho, jakému režimu režim vzájemné spolupráce podřídí.

¹⁴ Rozsudek SD EU ze dne 15. 12. 1995, C-415/1993, *Bosman c/a Union Royale belge des siciétés de football association*.

¹⁵ Rozsudek SD EU ze dne 8.5.2003, C -438/2000, *Kolpak*.

¹⁶ Srov. rozsudok SD EU ze dne 12.12.1974, 36/74, B. N. O. *Walrave a L. J. N. Koch proti Association Union Cycliste Internationale, Koniklijke Nederlandsche Wielren Unie a Federacion Espanola Ciclismo*; a rozsudek ze dne 14. 7. 1976, *Gaetano Doná proti Mario Mantero*, 13/76.

¹⁷ *HAMERNÍK, P.*: Sportovní právo s mezinárodním prvkem. Praha: Auditorium, 2007, s.17 a 53 in *KRIŽAN, L.*: Mal by mať profesionálny futbalista na Slovensku postavenie zamestnanca? In: Bulletin slovenskej advokácie, č. 3, 2009, s. 31.

V této souvislosti lze podotknout, že navzdory explicitní úpravě ve slovenském zákoníku práce jsou na Slovensku profesionální sportovci individuálních i kolektivních sportů ve veřejnoprávních systémech sociálního pojištění řazeni do kategorie svobodných povolání¹⁸ a pro účely odvodu daní do skupiny „*samostatne zárobkovo činných osob*“.¹⁹

Základní úprava pro oblast sportu je pak na Slovensku obsažena v zákoně č. 288/1997 Z. z. o telesnej kultúre a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon)²⁰.

Zákon o športe nicméně neobsahuje bližší úpravu tzv. profesionální sportovní smlouvy, ač původní návrh z roku 2006²¹ ještě explicitně označoval profesionální sportovní smlouvu za zvláštní typ pracovní smlouvy. Platná úprava je tak stále obsažena v ust. § 3 odst. 2 slovenského zákoníku práce, který stanoví: „*Pracovno-právne vzťahy profesionálnych športovcov sa spravujú týmto zákonom, ak osobitný predpis neustanovuje inak.*“²²

V této souvislosti lze podotknout, že športová zmluva měla zakládat pracovní právní vztah, pokud sportovec (amatér či profesionál) konal úplatně kolektivní sport v rámci sportovního klubu.²³ Návrh zákona o športe se snažil reagovat na potřeby aplikační praxe a reflektovat stávající podobu profesionálního (kolektivního) sportu, když obsahoval výjimky ze zákazu řetězení pracovních poměrů na dobu určitou, omezoval právo sportovce dát výpověď a též následný výkon sportu u konkurenčního klubu, předvídal možnost sjednat další důvody pro okamžité skončení pracovního poměru, upravoval stabilizační dohodu a dohodu o výkone športovej práce.

Poukázání na Slovenskou právní úpravu lze vnímat i jako jistou protiváhu k argumentu o nepřipadnosti pracovní právní úpravy úplatně sportovní činnosti – pra-

¹⁸ Srov. ust. § 5 písm. e) zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom počení, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹ Příjem sportovce se považuje za *příjem z iney samostatnej zárobkovej činnosti*, t.j. za příjem z činností, které nejsou ani živností, ani podnikáním. Srov. *Babčák, V.*: Daňové právo. Košice: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, 2005, str. 168.

²⁰ Dále jen „zákon o športe“.

²¹ *Dolobáč, M.*: Právne postavenie športovca (profesionálny športovec – zamestnanec či samostatne zárobkovo činná osoba?) in a dále *Dolobáč* in Otázky sportovního práva, Ústav státu a práva Akademie věd, v.v.i., Vyd. a nakl. Aleš Čeněk, s.r.o., 2008, str. 96 a násl.

²² *Baranová, H.*: Zákoník práce. Komentár. Sprint vtra, Bratislava, 2003, str. 102. Dále *Jurevičius, R. – Vaigauskaitė, D.*: Legal Regulation of the Relationship between Football Clubs and Professional Players in Lithuania. In: The International Sport Law Journal, 2004, vol. 1–2, str. 34.

²³ Kolektivní sport pak byl vymezen: „*ako športové odvetvie, v ktorom je šport vykonávaný najmenej dvoma fyzickými osobami, ktoré tvoria jedného účastníka športovej súťaže, ak v tejto súťaži nie je súťaž jednotlivcov.*“

covněprávní režim, s určitými výjimkami a specifiky, je zde aplikovatelný.

5. *Úvaha de lege ferenda*

Koncept závislé práce a profesionalizace sportu je celosvětovým fenoménem. Lze si jen velice těžko představit, že sportovní režim je v České republice natolik odlišný nejen od slovenské, ale též belgické,²⁴ finské,²⁵ italské,²⁶ maďarské,²⁷ lotyšské,²⁸ lucemburské,²⁹ polské,³⁰ německé či rumunské situace, že by byla principiálně vyloučena hypotéza ohledně aplikace pracovněprávního režimu.

Odepření volby pracovněprávního režimu/statusu by dle našeho mínění způsobilo nedůvodné vyloučení možnosti účasti v jednom z významných prvků sociální ochrany obyvatelstva. Bez hodnocení racionality takového přístupu lze podotknout, že takovéto rozhodnutí je možné a u vysokopříjmových kategorií (srov. belgický zákon z 24. 2. 1978, který roční příjmový práh stanovil na 8.505 EUR či 12násobek minimální mzdy dle čl. L 121-1 odst. 3 lucemburského občanského zákoníku) pravděpodobně i legitimní.³¹ Generální vyčlenění úplatné sportovní činnosti v kolektivních sportech z režimu zákoníku práce by nicméně muselo být s přihlédnutím

k ustanovení § 3 zákoníku práce vymíněno legislativní úpravou.

Taková změna by však, vycházíme-li z předpokladu racionálního zákonodárce, vyžadovala důkladné vážení zájmů a hodnot, konkrétně vážení mezi zásadou autonomie vůle, ochranou profesionálního sportovce a ochranou majetkových zájmů klubu (včetně rizik spojených s trvalým poškozením zdraví sportovce při výkonu sportovní činnosti), ale i aspekty v podobě důsledků pro profesionální sport s ohledem na jeho nynější faktickou realizaci, která z povahy věci vyžaduje flexibilitu, jež striktní aplikace pracovněprávního režimu není s to pravděpodobně v současné podobě nabídnout.

Představitelné je dle našeho mínění následování německé úpravy, která předpokládá subsidiární aplikaci pracovněprávních předpisů. Jestliže se sportovec výslovně nedohodne jinak a koná úplatně (tedy nikoliv jako amatér) po delší čas sportovní činnost, přičemž je při jejím výkonu vázán pokyny druhého, pak se má za to, že byla sjednána pracovní smlouva.³² Účast na marketingových akcích a v reklamě, stejně jako úhrada cestovních nákladů za podaný sportovní výkon nezakládají pracovněprávní vztah, na druhou stranu však ani jeho současnou paralelní existenci nevylučují.

Závěr

Na předchozích řádcích jsme se pokusili poukázat na základní otázky spojené s právním statutem profesionálního sportovce hrajícího kolektivní sport. Tato oblast je dle našeho mínění zajímavá nikoli jen z hlediska teoretického, nýbrž i z hlediska praktického, a to hned z několika důvodů.

Profesionální sportovec hrající kolektivní sporty lze, poněkud zjednodušeně řečeno, rozdělit na dvě základní skupiny. V první řadě se jedná o ty, pro něž je výkon úplatné sportovní činnosti primárním zájmem a (zpravidla) i hlavním zdrojem obživy – tyto označme jako vysokopříjmové sportovce. Vedle toho jsou zde pak ostatní profesionální sportovci, pro které výkon profesionální sportovní činnosti, s ohledem na objektivně dostupné finanční prostředky v daném sportovním odvětví a soutěži, není a nemůže být výlučným zdrojem obživy.

Minimálně v případě vysokopříjmových sportovců by měl být nastaven zvláštní právní režim, resp. měla by být poskytnuta možnost si takový režim zvolit, který

²⁴ Thematic Report 2009, Characteristics of the employment Relationship, str. 58.

²⁵ Srov. rozsudky finského Nejvyššího soudu (*Korkei Oikeus*) 2008:103, 2000:50, 1998:143 a 1997:38. Thematic Report 2009, Characteristics of the employment Relationship, str. 58.

²⁶ K pracovněprávnímu statusu sportovců *Perulli, A.*: Economically Dependent/Quasi-subordinate (Parasubordinate) Employment: Legal, Social and Economic Aspects, str. 98.

²⁷ Srov. zákon č. I z roku 2004 o sportu, který předpokládá sjednání pracovní smlouvy mezi sportovcem a klubem. Na sportovní činnost se vztahuje maďarský zákoník práce s výjimkou zákazu řetězení pracovních poměrů na dobu určitou, zkušební doby, zákazu práce ve sváteční dny. Sportovce je možno disciplinárně postihnout, a to včetně peněžní pokuty.

²⁸ Byť je možné zaměstnání na základě pracovní smlouvy, zákon o fyzické kultuře a sportu umožňuje zasmluvnit výkon sportovní činnosti též jiným typem občanskoprávní smlouvy.

²⁹ Zde se jedná dokonce o nevyvratitelnou domněnku pracovněprávního statusu, srov. Thematic Report 2009, Characteristics of the employment Relationship, str. 13 a 59. Sportovci mohou za určitých podmínek čerpat zvláštní sportovní dovolenou, nevztahuje se však na ně zákaz řetězení pracovních poměrů na dobu určitou.

³⁰ Srov. *KIJOWSKI, A.*: Stosunki prawne sportowców z klubami sportowymi. Status prawny sportowców. Ed. A. Kijowski, Poznań: Wydawnictwo Poznianske, 2001, str. 42–47. *KROHE, C.*: Rechtlicher Status der Sportler nach deutschem Recht. Status prawny sportowców. Ed. A. Kijowski, Poznań: Wydawnictwo Poznianske, 2001, str. 174–190.

³¹ Sociální ochrana nabízená historicky v rámci pracovního práva a práva sociálního zabezpečení je určena především pro nízkopříjmové kategorie obyvatelstva.

³² Srov. rozsudek LAG Sachsen-Anhalt ze dne 30. 9. 1997, sp. zn. 4 Ta 167/97, AuR 1998, str. 489 a dále *Däubler; Hjort; Hummel; Wolmerath* (ed.): Arbeitsrecht, Individualarbeitsrecht mit kollektivrechtlichen Bezügen, Handkommentar, 1. vyd., Baden-Baden, Nomos, 2008, str. 1153 a tam uvedená literatura.

by zohledňoval a respektoval všechna shora zmíněná specifika a obsahoval by takové instituty a nástroje, aby bylo možné realizovat stávající systém profesionálního sportu, nicméně s vyšší mírou jakési institucionální ochrany profesionálního sportovce, jež by mu plynula z pracovněprávních předpisů.

V případě ostatních profesionálních sportovců je samozřejmě možné, aby se taktéž stali v průběhu své sportovní kariéry vysokopříjmovými sportovci, tzn. u těchto ostatních by měla existovat možnost volby mezi různými právními režimy, přičemž by měli existovat určité třecí plochy mezi nimi a režimem vysokopříjmového sportovce, které by při změně statutu umožňovaly přechod režimu, nebyl-li by zvolen režim ve smyslu předchozího odstavce již dříve.

Závěrem lze tudíž konstatovat, že současnou právní úpravu nelze z hlediska regulace profesionálního sportu považovat za vyhovující. Rozhodně by bylo vhodné vážit, zda s ohledem na shora zmíněná specifika by neměl být, za přiměřené aplikace pracovněprávního režimu, vytvořen speciální institut, který by upravoval výkon úplatné sportovní činnosti, minimálně pokud jde o vysokopříjmové sportovce. V ostatních případech by krom tohoto speciálního režimu bylo dle našeho mínění možné postupovat způsobem, jenž se realizuje dnes, tj. volbou mezi pracovněprávním, nebo občanskoprávním, příp. obchodněprávním režimem.

S ohledem na počet profesionálních sportovců, ale i na objem finančních prostředků v profesionálním sportu, zdravotní rizika a další aspekty související s profesionálním sportem by měl zákonodárce věnovat této oblasti pozornost. A kdyby ne z těchto racionálních důvodů, tak třeba i jen pro to, že zvláštní právní úprava profesionálního sportu je (samozřejmě z důvodů zmíněných výše, které ji vyžadují) obvyklou komponentou moderních právních řádů. Doufáme, že i tento přispě-

vek pomůže otevřít diskusi o tomto (nesporně závažném) tématu a v konečném důsledku se třeba stane i jedním ze stimulů pro přijetí legislativy, která založí odpovídající právní statut profesionálního sportovce tak, jak si jej současná podoba profesionálního sportu žádá.

Summary

This article deals with recent Czech court decisions which have classified two hockey and football player as entrepreneurs. Although both judgments were issued by the Supreme Administrative Court for tax law purposes there is obvious narrow connection to the definition of dependent work and to the scope of protection granted by labour law. Authors do not share court's pragmatic approach. The currently valid Czech definition of dependent work creates the base for the application of two tests aiming at detecting dependent work the superiority test and the integration (organizational) test. Both tests identify professional (elite) hockey and football athletes/players as employee. The main argument is composed of their club's legal superiority. The club is entitled to, as a superior person, to organize his/her athletes work and to assign binding work tasks. In contrast to other dependent relationships, the club may not only assign work tasks, but in addition may also define binding instructions or binding guidelines. The club has the right to continuously control the fulfillment of these tasks and the compliance with his/her guidelines. On the basis of his decision, he may one-sidedly (but in a binding manner) order another athlete to fulfill these tasks.